

«БЕКІТЕМІН»

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық
қазақ-түрік университеті Академиялық
инновация және жоғары білімнен кейінгі
білім беру ісі жөніндегі вице-президент,
Сапа бойынша басшылық Өкілі
Ш.Есимова
2020 ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТІНІҢ ЖҮЙЕСІ

ЖҰМЫС НҰСҚАУЫ
ЖН-СМЖ-010-2020

АНТИВИРУСТЫҚ ҚОРҒАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ

АЛҒЫ СӨЗ

1. IT Департаментімен **ӘЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ**
2. Әзірлегендер – IT Департаментінің директоры Т.Карипов
– Директор орынбасары А.Кожихов
3. Келісілді – Оқу-әдістемелік ісі жөніндегі вице президент
Ө.Умбетов
– Құқықтық қамтамасыз ету бөлімінің басшысы
Г.Мусаханов
– Стратегиялық жоспарлау, рейтинг және сапа
орталығының басшысы Ж.Дарибаев
4. ЕНГІЗІЛДІ – 2020 ж.
5. Тексерілу мерзімі – 2022 ж.

Қызмет бабында пайдаланатын басылым

Түркістан

Қ.А. Ясауи атындағы ХҚТУ Сапа менеджменті басқармасы ТЕКСЕРІЛДІ: "07" 02 2020 ж.	КЕЛЕСІ ТЕКСЕРУ: "07" 02 2020 ж.	Қ.А. Ясауи атындағы Халықаралық Қазақ-Түрік университеті Сапа менеджментінің жүйесі БАҚЫЛАУ ДАНАСЫ № 19 "30" 01 2020 ж.
--	---	---

<i>Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>		<i>ЖН-СМЖ-010-2020</i>
Сапа менеджментінің жүйесі	ЖҰМЫС НҰСҚАУЫ	
Антивирустық қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық		5 беттің 2 –ші беті

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Антивирустық қорғау жүйесін құрудың мақсаты ақпараттық-коммуникациялық жүйені (бұдан әрі-ҚКЖ) әртүрлі зиянды бағдарламалар мен санкцияланбаған жаппай пошта жіберілімдерінің әсерінен қорғауды қамтамасыз ету, оларды ақпараттық жүйелерге енгізудің алдын алу, университет пайдаланушыларының өнімсіз Интернет-ресурстарға қол жеткізуін сүзу және олардың электрондық хат алмасуын бақылау болып табылады.

Антивирустық қорғау жүйесіне қойылатын негізгі талаптарға мыналар жатады:

- антивирустық қорғау міндетін шешу жалпы түрде жүзеге асырылуы тиіс * қорғау құралы нақты вирустарға немесе вирустар топтарына қарсы әрекет етпеуі тиіс, антивирусты компьютерге енгізуге болады деген болжамдарда және вирус (оның құрылымы (атап айтқанда, қолтаңба) және ықтимал іс-әрекеттер) туралы ештеңе белгісіз;
- антивирустық қорғау міндеттерін шешу нақты уақытта жүзеге асырылуы тиіс.
- антивирустық қорғау жөніндегі міндеттерді шешуге бағытталған іс-шаралар:
- тек лицензияланған бағдарламалық жасақтаманы орнатуды немесе пайдаланушы профильдерімен жұмыс істеуді қолдайтын тегін антивирустық бағдарлама.
- тұрақты жаңарту және күнделікті профилактикалық тексерулер (жұмыстан тыс уақытта қажет));
- зиянды бағдарламалардың енуінің барлық мүмкін жолдарын үздіксіз бақылау, Вирусқа қарсы қауіпсіздікті мониторингтеу және ҚКЖ барлық объектілерінде зиянды бағдарламалардың деструктивті белсенділігін анықтау;
- ҚКЖ-да пайдаланылатын операциялық бағдарламалық қамтылымның және желілік құрылғылардың осалдықтарын анықтау және бағдарламалық қамтылым жеткізушісінің және басқа да вирусқа қарсы сараптаманың мамандандырылған қызметтерінің деректеріне сәйкес анықталған ақаулықтарды жою арқылы зиянды бағдарламалардың таралуы мен әсер ету қатерлерін күнделікті талдау, саралау және алдын алу.
- түзету файлдарын, симптомдарын және вирусқа қарсы сигналдарды шығарғанға дейін зиянды бағдарламаларды бейтараптандырудың (көрсету, оқшаулау және жою) арнайы қағидаларын жүктеуді және өрістетуді қамтитын вирустық эпидемиялардың алдын алу және шектеу жөніндегі профилактикалық іс-шараларды жүргізу •
- маңызды бағдарламалар мен деректердің тұтастығын үнемі тексеріп отыру. Артық файлдардың және рұқсатсыз өзгерістер енгізу іздерінің болуы журналда тіркелуі және тексерілуі тиіс;
- шығу тегі белгісіз сыртқы ақпарат тасығыштар оларды пайдаланғанға дейін вирустардың бар-жоғын тексеруі тиіс;
- компьютерлік вирустарды жұқтыру жағдайлары туралы автоматтандырылған ақпараттық ортаны ақпараттандыру бойынша белгіленген рәсімдерді қатаң ұстану және олардың енуінен болатын салдарларды жою бойынша шаралар қабылдау;
- вирус жұқтырған жағдайда университеттің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету жоспары, оның ішінде барлық қажетті мәліметтер мен бағдарламалардың сақтық көшірмесін жасау және қалпына келтіру жоспары болуы керек, бұл шаралар көптеген жұмыс станцияларын қолдайтын желілік файлдық серверлер үшін өте маңызды.

Технологиялық нұсқаулықтар

1.1. университетте тек лицензиялық вирусқа қарсы бағдарламалық қамтамасыз ету немесе еркін таратылатын бағдарламалық қамтамасыз ету пайдаланылуы мүмкін.

1.2. міндетті вирусқа қарсы бақылауға телекоммуникациялық байланыс арналары арқылы алынатын және берілетін кез келген ақпарат (кез келген форматтағы мәтіндік файлдар, деректер файлдары, орындалатын файлдар, пошталық хабарламалар), сондай-ақ

<i>Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>		<i>ЖН-СМЖ-010-2020</i>
Сапа менеджментінің жүйесі	ЖҰМЫС НҰСҚАУЫ	
Антивирустық қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық		5 беттің 3 –ші беті

алмалы-салмалы жеткізгіштердегі ақпарат (магниттік дискілер, таспалар, CD-ROM, DVD, flash-жинақтағыштар және т.б.) жатады. Шығыс ақпаратты тікелей мұрағаттау және беру (алмалы-салмалы тасымалдағышқа жазу) алдында бақылау жүргізу қажет.

1.3. электрондық мұрағатта орналастырылған файлдар міндетті түрде вирусқа қарсы бақылауға жатады.

2. АНТИВИРУСТЫҚ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ІС-ШАРАЛАРДЫ ЖҮРГІЗУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

2.1. Жұмыстың басында компьютерді автоматты режимде жүктеу кезінде антивирустық базалар мен серверлер жаңартылуы керек.

2.2. Электрондық мұрағаттарды мерзімді тексеру аптасына кемінде бір рет, пайдаланушылардың жұмыс станцияларында орналасқан деректер – күн сайын, түнгі уақытта кесте бойынша жүргізілуі тиіс.

2.3. Дербес компьютердің барлық дискілері мен файлдарын кезектен тыс вирусқа қарсы бақылау орындалуы тиіс:

2.3.1. Компьютердің бағдарламалық жасақтамасын орнатқаннан (өзгерткеннен) кейін университеттің серверлері мен дербес компьютерлерінде вирусқа қарсы тексеру жүргізілуі тиіс.

2.3.2. Компьютерлік вирустың болуына күдік туындаған кезде (бағдарламалардың атиптік жұмысы, графикалық және дыбыстық әсерлердің пайда болуы, деректердің бұрмалануы, файлдардың жоғалуы, жүйелік қателер туралы хабарламалардың жиі пайда болуы және т.б.).

2.3.3. Электрондық поштаны жіберген және алған кезде электрондық поштаны пайдаланушы электрондық пошталар мен олардың тіркемелерін вирустардың бар-жоғын тексеруге міндетті.

2.4. Вирус жұққан файлдар немесе электрондық хаттар анықталған жағдайда, пайдаланушылар:

2.4.1. Жұмысын тоқтата тұру.

2.4.2. Департаменттің жауапты іт қызметкеріне (ол болмаған жағдайда – IT бөлімінің бастығына) вирус жұққан файлдардың табылу фактісі туралы дереу хабарлау.

2.4.3. Вирус жұқтырған файлдардың иесімен бірге оларды әрі қарай пайдалану қажеттілігіне талдау жасаңыз.

2.4.4. Жұқтырған файлдарды емдеу немесе жою.

3. ЖАУАПКЕРШІЛІК

3.1. Вирусқа қарсы қорғауды ұйымдастыру жауапкершілігі ақпараттық қауіпсіздік бөлімінің бастығына немесе ол тағайындаған адамға жүктеледі.

3.2. Университетте вирусқа қарсы бақылау іс-шараларын жүргізуге жауапкершілік ақпараттық қауіпсіздік бөлімінің бастығына жүктеледі, дербес жұмыс станцияларында жұмыс істеген кезде осы Нұсқаулықтың талаптарын сақтау осы станциялардың пайдаланушыларына немесе компьютер сыныбының жұмысына жауапты маманға жүктеледі.

3.3. Университетте вирусқа қарсы қорғаныстың жай-күйін мерзімді бақылауды ақпараттық қауіпсіздік бөлімінің бастығы жүзеге асырады және тексеру актісімен тіркеледі (тоқсанына кемінде 1 рет).

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті		ЖН-СМЖ-010-2020
Сапа менеджментінің жүйесі	ЖҰМЫС НҰСҚАУЫ	
Антивирустық қорғауды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық		5 беттің 4-ші беті

IT Департаментінің отырысында қаралды және қабылданды, "28"
01 2020 жылғы № 3 хаттама.

КЕЛІСІЛДІ

Оқу-әдістемелік ісі жөніндегі вице-президенті:

Ө.Умбетов

Құқықтық қамтамасыз ету бөлімінің басшысы:

Г.Мусаханов

Стратегиялық жоспарлау, рейтинг және сапа орталығының басшысы:

Ж.Дарибаев

